

Sygn. akt IV CSK 549/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku M.M.  
przy uczestnictwie M.M.  
o podział majątku wspólnego,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 24 kwietnia 2018 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania  
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.  
z dnia 11 kwietnia 2017 r., sygn. akt III Ca [...] /16,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzeka,  
że wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty związane  
ze swym udziałem w postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparł swój wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na pierwszej i czwartej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Przedstawiona przez skarżącego problematyka została ujęta w pytaniach: „Czy małżonek podnoszący w toku postępowania o podział majątku okoliczność, która wpływa na wartość podlegającego podziałowi majątku winien okoliczność tę

udowodnić w myśl przepisu art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., czy też zweryfikowanie tej okoliczności pozostaje w dyspozycji sądu meriti na podstawie art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. i w zw. z art. 46 k.r.o., czy w sprawie o podział majątku możliwe jest rozstrzygnięcie - wbrew oczywistej treści przepisu art. 567 § 1 k.p.c., w którym wyznaczono kognicję sądu w postępowaniu o podział majątku wspólnego treści przepisu w przedmiocie nakładów z majątku osobistego jednego z byłych małżonków, na majątek osobisty drugiego z byłych małżonków, czy też w takim przypadku orzeczenie wychodzi poza granice postępowania w myśl przepisu art. 321 § 1 k.p.c. i w związku z tym roszczenie takie winno być objęte odrębnym postępowaniem o zapłatę, czy małżonkowi, który przez wieloletni okres (w ramach niniejszej sprawy od 2000 r.) uchyla się od zarobkowania i pomnażania majątku wspólnego małżonków, a także zachowuje bierną postawę wobec zarządu tym majątkiem, w ramach małżeństwa funkcjonującego nieprawidłowo (ze znamionami zerwania więzi gospodarczych) przysługuje 50% udziału w majątku wspólnym przy jego podziale w rozumieniu przepisu art. 43 k.r.o.”.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen prezentowanych problemów oraz na to, że przepisy dotyczące tej problematyki nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyslanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Ubocznie należy wskazać, że problematyka dowodzenia w postępowaniu o podział majątku była przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego m.in. w postanowieniu z dnia 2 października 1997 r., II CKN 348/97 (nie publ.), w którym Sąd Najwyższy wskazał, że ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym dopuszczalne jest jedynie w razie łącznego wystąpienia przesłanek wskazanych w zdaniu pierwszym 43 § 2 k.r.o., to jest w razie przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego w różnym stopniu oraz istnienia ważnych powodów, które uzasadniają ustalenie nierównych udziałów. Ciężar dowodu wykazania

powyższych przesłanek spoczywa na uczestniku postępowania, który zgłosił wniosek o ustalenie nierównych udziałów (art. 6 k.c.).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej na to, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.).

Skarżący wskazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona z powodu naruszeń prawa procesowego. Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Okoliczności wskazane przez skarżącego nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie dopatrywał się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

Wobec powyższego nie można przyjąć, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

jw

a.ł.